

Raadsdorp

Korte toelichting

Dit is een werkvorm waarbij leerlingen/studenten de gemeenteraad naspelen. De gemeenteraad moet beslissen over 8 lastige problemen in de gemeente Raadsdorp. Moet er gebouwd worden in het Zuiderpark? Waar kunnen statushouders wonen? Mogen er camera's geplaatst worden op de markt? De klas hoort verschillende sprekers hun mening geven en beslist uiteindelijk of ze het eens of oneens zijn met het voorstel van de wethouder.

Leerdoel

Na afloop van dit onderdeel...

- Weten de leerlingen/studenten met wat voor problemen en afwegingen je als raadslid te maken krijgt.
- Hebben de leerlingen/studenten kennisgemaakt met verschillende standpunten over deze problemen en met het feit dat er soms geen eenvoudige oplossingen zijn.
- Hebben de leerlingen/studenten ervaren dat de gemeente beslissingen neemt die ook hen zelf aangaan.

Duur

15-60 minuten, afhankelijk van hoeveel problemen er worden behandeld.

Benodigd materiaal

- Smartboard met internetaansluiting
- <https://raadsdorp.tools.prodemos.nl/>
- Geprinte inspreekkaarten (zie pagina 95)
- Geprinte werkbladen (optioneel)

Wat doe jij en wat doen de leerlingen/studenten?

---

1. Kies een van de 8 problemen.
2. Print de insprekerskaartjes die bij dit probleem horen. Deze zijn te vinden op pagina 95 en verder.
3. Deel de 6 insprekerskaarten uit aan 6 leerlingen/studenten. Deze leerlingen/studenten zijn insprekers die tijdens een gemeenteraad hun mening geven. Vraag de leerlingen/studenten om hun kaartje alvast te lezen.
4. Bekijk samen het filmpje van de wethouder op het digiboard. De tekst van de wethouder staat bij het probleem en kan ook zelf voorgelezen worden.
5. Roep de 6 insprekers een voor een naar voren en laat ze hun verhaal doen. Het mooiste is als ze zich weten in te leven in hun verhaal.
6. Na het voorstel van de wethouder en de argumenten van de insprekers, mogen de leerlingen/studenten als gemeenteraadsleden hun eigen mening geven.
7. De leerlingen/studenten stemmen als gemeenteraadsleden door middel van handopsteken. Zijn ze voor of tegen het voorstel?
8. Bij een meerderheid is het wetsvoorstel aangenomen!
9. Ga eventueel door met een ander probleem.

ProDemos

Uitgebreide versie (havo/vwo)

1. Kies een van de 8 problemen.
2. Print het werkblad van het probleem dat je wilt behandelen.
3. Print de insprekerskaartjes die bij dit probleem horen.
4. Deel de 6 insprekerskaarten uit aan 6 leerlingen/studenten.
5. Bekijk samen het filmpje van de wethouder op het digiboard.
6. Roep de 6 insprekers een voor een naar voren en laat ze hun verhaal doen.
7. Na het voorstel van de wethouder en de argumenten van de insprekers, mogen de leerlingen/studenten hun eigen mening geven.
8. De leerlingen/studenten vormen samen de gemeenteraad. De gemeenteraad stemt door middel van handopsteken. Zijn ze voor of tegen het voorstel?
9. Bij een meerderheid is het wetsvoorstel aangenomen!
10. Deel de werkbladen en het krantenartikel uit en laat de leerlingen/studenten het werkblad invullen.
11. Bespreek de werkbladen. (Geeft het probleem een goede weergave van hoe het in het echt werkt? Had je anders gestemd nu je deze informatie hebt?)

Let op:

Bij probleem 1 (Slag om Zuiderpark) zijn er 6 filmpjes van insprekers. Je hoeft bij dit probleem dus niet de leerlingen/studenten als insprekers in te schakelen.

Probleem 1: Slag om het Zuiderpark

Plan wethouder

Er zijn te weinig woningen in onze gemeente. Daarom heb ik als wethouder het plan om meer woningen te bouwen aan de rand van het Zuiderpark. Het is mogelijk om 60 huurappartementen in drie bouwblokken bij te bouwen. Het is veel makkelijker om bij het Zuiderpark te bouwen dan aan de rand van de stad, want daar zijn bijvoorbeeld nog geen rioolbuizen en wegen, en op deze plek wel. Het college van burgemeester en wethouders vindt het ook een goed idee. Wij stellen voor om de grond aan de rand van het Zuiderpark voor die 60 appartementen te gebruiken.

Werkblad: Slag om het Zuiderpark

Lees het artikel uit het Algemeen Dagblad: *Groen licht voor 640 woningen naast de Euromast*

1. Wat heeft de gemeenteraad besloten? Noem twee argumenten waarom dat besluit werd genomen.

---

2. Er was een partij die eerst tegen het voorstel was, maar later toch voor het voorstel stemde. Welke partij was dat?

---

3. Waarom stemde die partij toch voor het voorstel?

---

4. In Raadsdorp kwam er een soortgelijk probleem voor. Met welke van de sprekers ben jij het 't meest eens?

---

5. Heb jij voor of tegen het voorstel gestemd in Raadsdorp? Leg uit waarom.

Groen licht voor 640 woningen naast de Euromast

Een stevige meerderheid van de Rotterdamse gemeenteraad heeft donderdag groen licht gegeven voor de bouw van 640 woningen aan de Parkhaven, naast het Park en de Euromast. Coalitiepartij GroenLinks was eerst nog tegen maar is toch – onder voorwaarden – akkoord gegaan.

Antti Liukku 30-01-20

Zesduizend handtekeningen, verzet vanuit de gebiedscommissies en vele bezwaren vanuit de directe omgeving. Een aantasting van het Park en van de Euromast, zo klonk de kritiek. Het heeft niet mogen baten. Een meerderheid van de gemeenteraad is akkoord met de bouwplannen; het initiatief van enkele ontwikkelaars kan rekenen op 27 stemmen voor en 17 tegen.

Van de woningen zal 20 procent bestaan uit sociale huur, 30 procent uit het middensegment, 30 procent uit 'hoger segment' en 20 procent uit het 'topsegment'.

Opvallend was de positie van GroenLinks, die zich aanvankelijk tegen de plannen had gekeerd. Raadslid Astrid Kockelkoren sprak eerder nog van een 'mooie groene plek'. „Heel veel bomen moeten wijken.” Onder druk van de coalitie is GroenLinks om. Een 'dilemma', zo noemde Kockelkoren het in het raadsdebat. Ze wees erop dat extra woningen broodnodig zijn. Verder eiste ze 'dubbele groencompensatie' elders in de stad en maatregelen om de luchtkwaliteit rond het Maastunneltracé 'aantoonbaar te verbeteren'.

Heggetje

De draai van GroenLinks zette kwaad bloed bij de SP en vooral de Partij voor de Dieren. „Wat nou groencompensatie? U gaat bomen kappen! Terwijl we volop problemen hebben met klimaat en gezondheid. Zit u niet bij de verkeerde partij?“, vroeg fractievoorzitter Ruud van der Velden van de PvdD. Dit is schaamgroen: hier een struikje en daar een heggetje. Nou, jullie de hebben de stad echt fantastisch vergroend“, sprak hij cynisch.

VVD-wethouder Bas Kurvers toonde zich gelukkig. Hij heeft de taak om in vier jaar 18.000 woningen te bouwen en kan er spoedig 640 bijschrijven. „Rotterdamers vragen aan mij: schiet eens op, maak vaart met bouwen. Dat doen we met dit plan.“ Hij zei dat er meer groen terugkomt dat er momenteel aan de Parkhaven aanwezig is.

Overigens wees de fractie van oppositiepartij Leefbaar Rotterdam het voorstel af. De partij was niet tegen woningbouw op de locatie, maar vond het plan te massaal. Ook nadat de ontwikkelaars het aantal woningen iets hebben verminderd. Vooral een toren van 70 meter op de hoek van Drooglever Fortuynplein is tegen het zere been, omdat dit gebouw het zicht op de Euromast zou beperken.

Oppositiepartijen Denk en PVV waren wel voor, wat zorgde voor een ruime meerderheid.

<https://www.ad.nl/rotterdam/groen-licht-voor-640-woningen-naast-de-euromast~a2aad1e4/>

Antwoordblad: Slag om het Zuiderpark

---

1. Bijvoorbeeld: 'Er moeten 18.000 nieuwe woningen in Rotterdam komen, door dit voorstel kunnen er 640 bijkomen.' of 'Er is haast in het bouwen van nieuwe woningen.'
2. GroenLinks.
3. GroenLinks zat in de coalitie van Rotterdam. Onder druk van de andere partijen in de coalitie hebben ze toch voor het voorstel gestemd.
4. Eigen antwoord.
5. Eigen antwoord.

Probleem 2: Autovrij centrum

Plan wethouder

Stinkende en ongezonde lucht is al erg lang een probleem in onze gemeente. De grote boosdoeners zijn de auto's en vrachtwagens die dwars door het centrum rijden. Volgens de Gemeentelijke Gezondheidsdienst kan het niet langer, omdat inwoners ziek kunnen worden van deze lucht. Het college van burgemeester en wethouders stelt voor om een milieuzone in te voeren in het centrum: vanaf volgend jaar mogen er geen auto's, oude brommers, taxi's en vrachtwagens meer in het centrum rijden.

Werkblad: Autovrij centrum

Lees deze twee artikelen:

- *Haarlem wil een nog autoluwere binnenstad, maar kan dat wel?*
- *Autovrije binnenstad, vloek of zegen?*

Lees het artikel van *NH Nieuws* en beantwoord de vragen.

1. Wat zijn de bezwaren van de wethouder tegen Plan B?

---

2. Wat voor oplossing heeft de wijkraad voor de ondernemers die tegen afsluiting zijn?

---

3. Welke maatregelen wil de wethouder nemen om te zorgen dat het aantal auto's in de wijk vermindert?

1.

Lees het artikel van de *Stentor* en beantwoord de vragen.

4. Noem twee argumenten waarom de fractievoorzitter van GroenLinks voor is.

2.

5. Volgens lector Citylogistiek Walther Ploos van Amstel, van de Hogeschool van Amsterdam, denken deze middenstanders veel te traditioneel. Waarom denkt Ploos dit?

3.

6. Waarom werkt het volgens de lector minder goed in het oosten van Nederland?

4.

Haarlem wil een nog autoluwere binnenstad, maar kan dat wel?

NH Nieuws, Geja Sikma 24 november 2020

HAARLEM - Stukje bij beetje wordt de oude binnenstad van Haarlem verder autoluw gemaakt. Vorig jaar werden al beweegbare palen aan de noordkant van het winkelcentrum geplaatst, nu worden ook delen van de wijk Vijfhoek na elf uur 's ochtends ontoegankelijk gemaakt. Maar de bewoners willen dat snel de héle wijk wordt afgesloten voor auto's.

Een Plan B van de wijkraad Vijfhoek is door ongeveer 500 buurtbewoners ondertekend. Al jaren ervaren ze vooral in de oude smalle straatjes verkeersoverlast. Nu de gemeente vooralsnog alleen de Botermarkt afsluit, en van de Barrevoetsstraat een fietsstraat maakt, blijven die problemen, denkt Jan Geerts van de wijkraad. Hij heeft jarenlang gewerkt aan een verkeersvisie voor de Vijfhoek aan de zuidkant van het winkelcentrum. "Ik wil dat met name uit de smalle straatjes het bezoekersverkeer verdwijnt", zegt hij tegen NH Nieuws. "Dat fietsers vlotter kunnen doorfietsen en voetgangers vlotter kunnen doorlopen."

"Effectief zetten ze een hek om de wijk" concludeert wethouder Robbert Berkhout van Haarlem na bestudering van het Plan B. "Ik denk niet dat je daarmee direct het probleem van het verkeer oplost. Het verkeer dat niet meer de wijk in kan, zal daarbuiten een plek moeten vinden." Geerts ziet dat probleem niet zo. "Er wordt al jaren geroepen dat bezoekers naar de garage moeten." Haarlem zou een voorbeeld moeten nemen aan Amstelveen, volgens hem, waar vlak buiten de garages een parkeertarief van 16 euro geldt. "Dus als bezoeker ben je dan wel heel snel in de garage."

'Veel te vol'

Maar zo simpel ligt het niet, stelt de wethouder. Waar bij het autoluw maken van de rest van het centrum de bewoners en bezoekers richting parkeergarage konden worden geleid, is dat hier niet mogelijk volgens Berkhout. Ondanks de aanwezigheid van parkeergarage Raaks naast de Vijfhoek. Maar die zit al veel te vol, zegt de gemeente. Ook moet er volgens de gemeente wel rekening gehouden worden met de belangen van de ondernemers in de wijk, die zo vlak aan het winkelcentrum grenst. Bijvoorbeeld de feestwinkel Monnikendam zegt erg afhankelijk te zijn van goede bereikbaarheid. "Ik denk dat zo'n 60 tot 70 procent van onze klanten met de auto komen", aldus eigenaar Janneke Monnikendam. "Hoofdzakelijk komt dat omdat wij ook veel ballondecoraties verkopen en ook wat grotere apparatuur verhuren. En dat moet met de auto opgehaald worden."

Wennen

De wijkraad vindt dat de ondernemers in de Vijfhoek zich wat moeten aanpassen door bij de klanten aan te dringen om voor elf uur 's ochtends te komen, voordat de palen omhoog gaan. "Of we moeten wennen dat klanten vaker op de fiets moeten komen." Zo heeft eigenaar Rob Melger van de drankhandel in de Barrevoetsstraat zijn groothandel vijf jaar geleden al verhuisd naar bedrijventerrein Waarderpolder. "Op een gegeven moment werd het zo druk met een wirwar van chauffeurs die bij ons door de winkel liepen, auto's die dubbel geparkeerd stonden en toeterende burens die boos waren." Melger merkt dat meer klanten komen funshoppen in de winkel, maar de bulk bij zijn groothandel ophalen.

Minder autobezit

Wethouder Berkhout wil overigens zelf ook verdergaande maatregelen om de wijk autoluw te maken. Maar daarvoor is tijd en geduld nodig. En wat 'heilige huisjes' omver trappen. Door het aantal auto's onder alle stadsgenoten terug te brengen door deelautoprojecten te stimuleren. Maar ook misschien een vergunningenplafond. "Maar daar gaan we het gesprek met de gemeenteraad over aan." Jan Geerts van wijkraad Vijfhoek hoopt toch op snellere aanpak van de auto's in de smalle straatjes. En Janneke Monnikendam

pleit ervoor dat in ieder geval de brede straat voor haar feestwinkel wel toegankelijk blijft voor bezoekend autoverkeer. "Wij gaan het anders niet overleven."

<https://www.nhnieuws.nl/nieuws/276666/haarlem-wil-een-nog-autoluwere-binnenstad-maar-kan-dat-wel>

Autovrije binnenstad, vloek of zegen?

De Stentor, Paolo Laconi 10-03-19

Auto's worden steeds meer geweerd uit binnensteden. Amsterdam en Utrecht lopen in Nederland voorop. Het Oosten volgt langzaam. Zo heeft Deventer het historische Grote Kerkhof recent autovrij gemaakt. Hoe ziet de blikloze binnenstad van de toekomst eruit?

Stel je voor: in de Deventer binnenstad mogen geen auto's meer komen. Voor een bezoek aan de Hanzestad parkeer je je auto op het industrieterrein vlakbij de snelweg A1. Een elektrische bus of watertaxi over de IJssel brengt je in tien minuten naar het historische centrum. Van dit toekomstbeeld droomt Tjeerd van der Meulen, fractievoorzitter van GroenLinks in Deventer. „Je ziet het vaak in grote steden in het buitenland. Mensen flaneren door de straten, hangen rond op pleinen, zitten op terrassen. Geen auto die ze hindert. Schone lucht, een aangenaam stadsklimaat, kinderen die veilig op straat kunnen spelen. Een blikloze binnenstad is zeer aantrekkelijk.”

Recent boekte Van der Meulen succes in zijn streven naar een autoluw centrum. Na decennia als parkeerplaats gediend te hebben, werd het Grote Kerkhof – het oudste plein van de stad, naast de Lebuinuskkerk – in januari tot verboden gebied voor auto's verklaard. De kerk en de oude gebouwen aan het plein komen zo veel beter tot hun recht, vindt Van der Meulen. „De Brink was vroeger ook een parkeerplein, sinds begin jaren 90 mogen er geen auto's meer komen en zie wat voor levendig, waardevol plein het is. Het is nu een van de mooiste pleinen van Nederland.”

Parkeerplaatsen

De auto verdwijnt uit steeds meer binnensteden. Amsterdam en Utrecht lopen voorop. Pleinen en straten worden beetje bij beetje autovrij of autoluw gemaakt en het aantal parkeerplaatsen flink teruggeschroefd. Vijf jaar geleden gold in de Utrechtse binnenstad nog de regel één parkeerplek per woning, inmiddels is dat verlaagd naar één per drie woningen.

Uit onderzoek door Detailhandel Nederland vorig jaar bleek dat een kwart van de politieke partijen het stadscentrum autoluw of zelfs helemaal autovrij wil maken. Een studie van I&O Research onder inwoners van de twintig grootste steden toonde aan dat 72 procent van de mensen voorstander is van het weren van auto's uit binnensteden. Minder auto's in stedelijke centra; het is een tendens die al jaren gaande is, maar onder druk van de klimaatdiscussie in een hogere versnelling terecht lijkt te komen. De vraag is welke kansen en bedreigingen dit oplevert. Hoe ziet de blikloze binnenstad van de toekomst eruit? „Er zullen geheel andere binnensteden ontstaan”, denkt stedenbouwkundige Marnix Scholman. Hij werkt voor Het Oversticht in Zwolle en is gespecialiseerd in het verbeteren van de leefomgeving. „Parkeren neemt ontzettend veel ruimte in beslag. Als je auto's weghaalt, heb je plotsklaps enorm veel extra ruimte. Daar kun je veel moois mee doen. Dat vraagt wel een herinrichting van de openbare ruimte. Ik denk dat we naar een ander soort binnenstad gaan, waar de voetganger volledige vrijheid krijgt.”

Pantoffelafstanden

Als Scholman carte blanche zou krijgen om de autoloze binnenstad van pak 'm beet Zwolle te ontwerpen, waar zou hij dan op uitkomen? „Ik zou kiezen voor meer groen, meer ruimte om te wandelen, meer ontmoetingsplekken. Ik ben voor pantoffelafstanden naar groen. Vanaf iedere woning moet je binnen luttele passen bij een plek kunnen komen waar het groen is: een rij bomen met een bankje, een stadsparkje.” De stedenbouwkundige zou de versteende binnenstad letterlijk meer laten ademen, bijvoorbeeld met het aanbrengen van zwevende tuinen of groen aan gevels. „Het zorgt voor een aantrekkelijke en leefbare stad, met meer biodiversiteit en verkoeling.” Want door klimaatverandering krijgen we vaker hete dagen. Dan is een binnenstad meestal geen fijn verblijfsplek. „Is er veel groen aanwezig - bomen, stadsparkjes met water - dan scheelt dat al snel een paar graden en heb je mooie verblijfsgebiedjes voor bewoners en bezoekers. Ze kunnen er verkoeling vinden tegen de hitte en elkaar ontmoeten. Je moet de omgeving zo aantrekkelijk maken dat mensen ervoor kiezen om naar buiten te gaan.” En dat is weer goed voor de sociale cohesie en het tegengaan van de segregatie, denkt Scholman. „Een aantrekkelijke openbare ruimte kan ervoor zorgen dat mensen elkaar vaker ontmoeten, in gesprek raken. Die waarde moeten we niet onderschatten.”

Nadelen

Zo'n autovrije binnenstad kent ook nadelen. Want waar zet je als bewoner je auto neer? En al die bezoekers moeten toch zeker ook een plekje hebben om te parkeren? Het is niet voor niets dat ondernemers steevast in de alarmstand schieten als er parkeerplaatsen verdwijnen. Dat was recent in Deventer niet anders toen het Grote Kerkhof als parkeerplein werd opgedoekt. Winkeliers vrezen voor minder klanten en dus minder omzet. Maar volgens lector Citylogistiek Walther Ploos van Amstel van de Hogeschool van Amsterdam denken deze middenstanders veel te traditioneel. Het autovrij maken van het centrum maakt een binnenstad juist 'verschrikkelijk aantrekkelijk' en zorgt voor een 'aanzuigende werking', stelt hij. „Uit ieder onderzoek blijkt steeds maar weer dat een autovrije of autoluwe binnenstad veel aantrekkelijker is en zorgt voor een substantiële toename van publiek. Die bezoekers besteden ook nog eens meer geld, dus het komt de middenstand alleen maar ten goede.”

Openbaar vervoer

Toch kun je niet straffeloos een blikloze binnenstad creëren. De stad moet wél bereikbaar blijven. Voor steden in de Randstad is dat volgens Ploos van Amstel eenvoudiger. „Het openbaar vervoer is er extreem goed geregeld en in een stad als Amsterdam heeft nog maar 30 tot 40 procent van de gezinnen een auto. In het Oosten zijn mensen veel afhankelijker van de auto en is het openbaar vervoer over het algemeen slechter geregeld.” Dat maakt het volledig autovrij maken van historische binnensteden zoals die van Zwolle, Deventer, Zutphen of Kampen volgens de expert stadslogistiek tot een lastige opgave. Maar het kán wel, denkt hij, als je maar zorgt voor een goed alternatief. „Als bezoekers voornamelijk met de auto komen, wat in het Oosten het geval zal zijn, moet je ze wel de mogelijkheid bieden om te parkeren en comfortabel het centrum te bereiken. Realiseer daarom voldoende parkeervoorzieningen aan de rand van de stad.” Vervolgens moeten er voorzieningen zijn, zoals shuttlebussen, die bezoekers naar het centrum brengen. „In Maastricht werkt dat heel mooi, bezoekers parkeren bij een groot congrescentrum aan de rand en worden met bussen naar de binnenstad gereden”, aldus Ploos van Amstel. „Informatie is daarbij cruciaal. Bezoekers moeten weten dat er een mooi alternatief is.”

Bewoners

Ook voor binnenstadbewoners betekent blikloos volgens Ploos van Amstel ook echt blikloos. Wie toch voor een auto kiest, moet accepteren dat hij deze niet pal naast de voordeur kan parkeren. „Je moet natuurlijk wel bij je woning kunnen komen, al is het maar om de boodschappen uit te laden. In het Italiaanse Como krijgen centrumbewoners dagelijks twintig minuten om met de auto in de binnenstad te zijn, parkeren moeten ze in garages net buiten het centrum.” Als gemeenten echt een autovrije binnenstad willen, moeten ze vooral niet te lief zijn, vindt Ploos van Amstel. „Dan moet ook het vrachtverkeer eraf. En dat is wel een probleem. Want hoe bevoorrad je de winkels en horeca in het centrum?” Sommige steden, zoals Zutphen, zetten elektrische karretjes in voor de stadsdistributie. Een dure aangelegenheid, vindt Ploos van Amstel. „Het is onzinnig om een

volle vrachtwagen uit te laden in tien kleinere. Beter is het om met venstertijden te werken. Bijvoorbeeld tot 10.00 uur mag de middenstand worden bevoorraad. Dan hebben relatief weinig mensen er last van.”

Fietsen

Bij het autovrij maken van binnensteden ontstaan volgens de Amsterdamse lector wel een paar valkuilen: de vrijgekomen ruimte wordt een op een opgevuld met fietsen en terrassen. Dan schiet je er niets mee op, is zijn boodschap. „Dat hebben ze in Den Haag en Groningen gedaan met als gevolg dat je als bezoeker continu van de sokken worden gereden. Maak van het centrum een gebied voor uitsluitend voetgangers. De fiets parkeer je in speciale voorzieningen aan de rand.” In winkelgebied Noordeinde in Den Haag plaatsten ondernemers zelf borden om fietsers te dwingen af te stappen. De gemeente liet fietsen juist toe, mits rekening werd gehouden met voetgangers.

Tempo

De autoloze binnenstad heeft de toekomst, daarvan is Ploos van Amstel overtuigd. De klimaatdiscussie werkt als katalysator. „Klimaat en een gezonde leefomgeving vinden we met z’n allen steeds belangrijker. Een autovrije binnenstad hoort daar bij.” Dat laatste hoopt ook Tjeerd van der Meulen. Al mag het tempo van de GroenLinks-politicus uit Deventer wel een versnelling hoger. „Het kostte ons acht jaar soebatten om het Grote Kerkhof autovrij te krijgen. Dat stemt niet heel hoopvol. Ik hoop dat het vanaf nu eenvoudiger zal zijn om meer ruimte te geven aan de voetganger. Je krijgt er een nóg mooiere binnenstad voor terug.”

<https://www.destentor.nl/deventer/autovrije-binnenstad-vloek-of-zegen~a5794e85/>

Antwoordblad: autovrij centrum

---

1. Hij denkt niet dat je daarmee direct het probleem van het verkeer oplost. Het verkeer dat niet meer de wijk in kan, zal buiten de wijk gaan rijden en parkeren.
2. De wijkraad vindt dat ondernemers klanten moeten aanraden om voor elf uur 's ochtends te komen.
3. Door deelauto-projecten te stimuleren, of een maximum aantal parkeervergunningen.
4. Voorbeeld: “Je ziet het vaak in grote steden in het buitenland. Mensen flaneren door de straten, hangen rond op pleinen, zitten op terrassen. Geen auto die ze hindert. Schone lucht, een aangenaam stadsklimaat, kinderen die veilig op straat kunnen spelen. Een blikloze binnenstad is zeer aantrekkelijk.” (2e alinea)
5. Autovrije centra hebben juist een aantrekkende werking, volgens Walter Ploos.
6. In het oosten zijn mensen volgens hem veel afhankelijker van de auto en is het openbaar vervoer slechter geregeld.
  - 5.

Probleem 3: Statushouders zoeken huis

Plan wethouder

Statushouders zijn vluchtelingen die officieel in Nederland mogen blijven. Ze hoeven dan niet langer in het asielzoekerscentrum te wonen. Daarom moet onze gemeente dit jaar, in opdracht van de provincie, woningen regelen voor 200 statushouders. Maar dat lukt niet, omdat we lege woningen ook hard nodig hebben voor andere mensen in onze gemeente. Daarom heb ik als wethouder het plan om aan de rand van onze gemeente tijdelijke woningen te bouwen voor statushouders: flexwoningen. Het college van burgemeester en wethouders vindt dat een goed idee. Het college stelt voor een weiland aan de rand van de gemeente vol te bouwen met flexwoningen voor statushouders.

Werkblad: Statushouders zoeken huis

Lees het krantenartikel van NH Nieuws (*Castricum slaat terug na tik op vingers van provincie over huisvesting statushouders*) en beantwoord de vragen:

1. Waarom tikte de provincie Noord-Holland de gemeente Castricum op de vingers?

---

2. De provincie Noord-Holland dreigt met maatregelen als de gemeente Castricum dit probleem niet oplost. Met welke maatregelen dreigt de provincie?

---

3. Wat vind je ervan dat de provincie hiermee dreigt?

---

4. Met welk argument kan Castricum volgens jou het beste reageren?

---

5. In Raadsdorp werd er voorgesteld om statushouders op te vangen in tijdelijke 'flexwoningen'. Wat vind jij zelf een goede oplossing voor het probleem?

Castricum slaat terug na tik op vingers van provincie over huisvesting statushouders

---

NHNieuws, Tom Jurriaans, 8 september 2021

"Het is een slag in de lucht", reageert wethouder Paul Slettenhaar van de gemeente Castricum op het dreigement van de provincie Noord-Holland om de regie over te nemen als het gaat om de huisvesting van statushouders. De gemeente Castricum zou de gemaakte afspraken niet nakomen. Er is inmiddels een brief op poten teruggestuurd.

Volgens de provincie realiseert Castricum te weinig woningen voor statushouders. Momenteel is er een achterstand van in totaal 34 personen. En die mensen moeten voor het begin van het nieuwe jaar een dak boven hun hoofd hebben. Zo niet dan neemt de provincie de regie over en gaat zelf de achterstand wegwerken. De kosten zijn voor Castricum.
Hetzelfde schuitje

Het dreigement schiet bij wethouder Slettenhaar in het verkeerde keelgat. Er zijn volgens hem meer gemeenten die in hetzelfde schuitje zitten. Hij vindt het 'bijzonder' dat Castricum er juist wordt uitgepikt.

"De provincie heeft in juni zelf nog gezegd dat 70 procent van de gemeenten de taakstelling niet gaat halen. In het hele land is er woningnood. Wij doen juist ontzettend ons best om te zorgen dat iedereen kan wonen."
Vreemde timing

Want het is volgens hem geen kwestie van onwil. "Het is niet zo dat we mensen niet willen huisvesten het is een kwestie van kunnen. Je kunt niet alle woningen aan statushouders geven. De taakstelling is ook nog eens verdubbeld. We zijn nu bezig met het bouwen van flexwoningen om de achterstanden weg te werken. Ik vind de timing dan ook vreemd."

Castricum heeft daarom een brief terug gestuurd met het verzoek de harde woorden terug te nemen. "De uitspraak dat de gemeente Castricum haar afspraken niet nakomt suggereert dat de gemeente zich niet heeft ingezet om aan de taakstelling te voldoen. Dit is pertinent onjuist en wij verwachten dat de provincie de uitspraak rechtzet", zo valt te lezen in de brief.
Regels zijn regels

Maar dat is de provincie niet van plan. In een schriftelijke reactie laat woordvoerder Kaj Leers van de provincie weten dat niet alleen Castricum is gewaarschuwd. Al eerder kreeg Amsterdam hetzelfde bericht. "Amsterdam heeft er toen extra hard aan getrokken en slaagde erin de achterstand weg te werken binnen de gestelde termijn."

Castricum moet nu hetzelfde doen en daar krijgen ze tot het begin van volgend jaar de tijd voor. "Regels zijn regels. Er is een achterstand geconstateerd, alle gemeenten worden gelijk behandeld en dus dient ook Castricum aan de taakstelling te voldoen. Er is daarom geen aanleiding iets te veranderen aan uitspraken in het persbericht", aldus Leers van de provincie Noord-Holland.

<https://www.nhnieuws.nl/nieuws/291416/castricum-slaat-terug-na-tik-op-vingers-van-provincie-over-huisvesting-statushouders>

Antwoordblad: statushouders zoeken huis

---

1. Omdat de gemeente Castricum achterloopt met het opvangen van statushouders. Dat is een plicht van gemeenten.
2. De provincie Noord-Holland dreigt de taak van de gemeente over te nemen om de statushouders te huisvesten. De kosten zijn dan voor de gemeente.
3. Eigen antwoord.
4. Enkele voorbeelden: 70% van de gemeenten loopt met een achterstand, dus het is vreemd ons eruit te pikken. Of: niet alleen statushouders zijn op zoek naar een woning, ook onze 'eigen' inwoners. Of: we zijn inmiddels al bezig met het wegwerken door middel van 'flexwoningen'.
5. Eigen antwoord.

Probleem 4: Festival

6.

Plan wethouder

Inwoners van onze gemeente met een eigen bedrijfje willen samen met de gemeente een festival organiseren. Als wethouder ben ik superenthousiast. Dit is een mooie kans om onze gemeente in de spotlight te zetten en om de kleine bedrijfjes in de gemeente te steunen. Het tweedaagse popfestival moet plaatsvinden in het park. Het college van burgemeester en wethouders vindt het een goed idee en wil 20.000 euro geven om dit mooie festival te organiseren.

Werkblad: Festival

Lees de tekst uit Binnenlands Bestuur (*Minder festivals zaak van gemeenten*) en beantwoord de vragen:

1. Waarom is oud-minister Grapperhaus kritisch op het aantal festivals?

---

2. Oud-minister Grapperhaus zegt in het artikel dat het aan de lokale driehoek is om afspraken te maken over de benodigde politie-inzet bij evenementen. Wie bedoelt hij met de 'lokale driehoek'?

---

3. De Kamerleden wijzen op het gevaar van het inperken van festivals. Welk gevaar is dat?

---

4. Wat vind je zelf van de opmerkingen van de oud-minister? Hoe zou jij dit oplossen?

Minder festivals zaak van gemeenten

Binnenlands Bestuur, Wouter Boonstra, 20 aug 2019

Het is aan de lokale driehoek om afspraken te maken over de benodigde politie-inzet bij evenementen en gemeenten bepalen zelf welke eisen zij stellen aan festivalorganisatoren. Dat schrijft minister Ferdinand Grapperhaus van Justitie en Veiligheid na vragen van D66-Kamerleden Vera Bergkamp en Monica den Boer naar aanleiding van een interview, waarin hij erop hintte minder festivals te organiseren.

Gemeenten bepalen zelf welke eisen zij stellen aan de organisatoren van festivals en het is aan de lokale driehoek om afspraken te maken over de benodigde politie-inzet bij evenementen. Dat antwoordt minister Ferdinand Grapperhaus van Justitie en Veiligheid op vragen van D66-Kamerleden Vera Bergkamp en Monica den Boer naar aanleiding van een recent interview, waarin de minister erop hintte minder festivals te organiseren.

Lokale afweging

Grapperhaus schrijft dat hij niet pleit voor een afname van het aantal festivals als zodanig. 'In het artikel heb ik gezegd dat we met elkaar kritisch moeten zijn op de vraag of we de handhaving van het verbod op het bezit van harddrugs tijdens festivals aan kunnen. Daar sta ik nog steeds volledig achter.' Volgens de minister kan zelfs zero tolerancebeleid op festivals ten opzichte van harddrugs niet verhinderen dat het gebruik ervan hoog is. De mate waarin politiecapaciteit kan worden ingezet om strafrechtelijk op te treden tegen wetsovertredende bezoekers verschilt per festival, maar is niet onbegrensd en daarom zou voor het festival de vraag gesteld moeten worden of wel effectief kan worden gehandhaafd. 'Dit is echter een afweging die lokaal moet worden gemaakt.'

Minister in gesprek met gemeenten

Eveneens beaamt Grapperhaus dat het aan de lokale driehoek is om afspraken te maken over de benodigde politie-inzet bij evenementen en gemeenten zelf bepalen welke eisen zij stellen aan de organisatoren van festivals. 'Ik ga met al deze partijen het gesprek voeren over de wijze waarop tot een meer eenduidig en effectief beleid ten aanzien van de aanpak van drugs op festivals kan worden gekomen.' Verder wil Grapperhaus wel mee met de opmerking van de D66-Kamerleden dat festivals 'positieve en gezellige uitingen van cultuur zijn, waar mensen naartoe komen om van hun favoriete muziek te genieten en te ontspannen met gelijkgestemden'. 'Dat kunnen festivals zijn, waarbij ik opmerk dat het gebruik van illegale drugs geen voorwaarde is om van een festival te kunnen genieten.'

Grotere underground scene

De Kamerleden wijzen vervolgens op het inzicht van experts dat het organiseren van minder festivals kan leiden tot een grotere underground scene, waar nog minder controle is op het gebruik van drugs en op de gezondheid van aanwezigen. Zij vragen de minister of hij de mening deelt dat het minder organiseren van festivals om drugsgebruik te voorkomen zijn doel voorbij schiet. 'Net zoals wij mensen ook niet oproepen minder de weg op te gaan om inzet van de verkeerspolitie te beperken.' Op het beantwoorden van deze vragen is de minister minder happig. Hij herhaalt dat hij niet pleit voor een afname van het aantal festivals, maar de vraag stelt af te wegen of effectief handhaven op harddrugs op festivals wel mogelijk is.

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/minder-festivals-zaak-van-gemeenten.10545479.lynkx>

Antwoordblad: Festival

---

1. Grapperhaus zegt dat de politie onvoldoende mensen heeft om te controleren of bezoekers drugs bij zich hebben.
2. De 'lokale driehoek' bestaat uit de officier van justitie, de politiechef en de burgemeester.
3. *Dat er een underground-scene van festivals komt*, waar nog minder dan nu controle is op het gebruik van drugs en op de gezondheid van bezoekers.
4. Eigen antwoord.

Probleem 5: Windmolens

Plan wethouder

De gemeente werkt samen met energiebedrijf GroenKracht aan de bouw van een windmolenpark. Het college van burgemeester en wethouders vindt dit een goed idee, omdat het zorgt voor meer groene energie. Daarom moet het windmolenpark nog dit jaar gebouwd worden. De acht windmolens moeten aan de rand van de gemeente geplaatst worden, in de weilanden. Op die manier hebben inwoners zo min mogelijk last van de windmolens.

Werkblad: Windmolens

Lees de tekst (*Megadatacenter Facebook zet extra druk op al grote energievraag*) en beantwoord de vragen:

1. De energietransitie is iets wat elke gemeente bezighoudt. Een voor de hand liggende bron voor groene energie zijn windmolens. In het artikel wordt ook een andere bron van energie genoemd die datacenters kunnen leveren. Welke is dat?

7.

---

2. Onlangs is in de gemeente Zeewolde besloten dat er een datacentrum komt. Dit datacentrum wordt gebouwd door Meta (het moederbedrijf van Facebook), en is bedoeld om allerlei digitale informatie op te kunnen slaan. Waarom is de komst van dit datacentrum omstreden?

8.

---

3. De lokale ChristenUnie is niet enthousiast over de komst van het datacentrum. Waarom niet?

---

4. Er zijn mensen die vinden dat de gemeenteraad niet het geschikte bestuursniveau is voor dit soort besluiten. Ben jij het hier mee eens? Leg uit waarom wel of niet.

Megadatacenter Facebook zet extra druk op al grote energievraag

---

Nos.nl, Heleen Ekker en Nando Kasteleijn, 15 december 2021

Het is een van de belangrijkste vragen: hoeveel energie vraagt het geplande megadatacenter van Facebooks moederbedrijf Meta in Zeewolde? De discussie over de komst ervan is gaandeweg steeds feller geworden en morgen stemt de gemeenteraad erover. Dat in de digitaliseringslag die nu plaatsvindt datacenters nodig zijn, is evident. Denk aan video's streamen en eindeloos veel foto's kunnen opslaan. En wat sinds de start van de pandemie niet meer is weg te denken: met collega's de hele dag door videobellen. Die vraag neemt alleen maar toe en daarmee dus ook de behoefte aan datacenters. Maar aangezien Nederland tegelijkertijd voor een grote opgave staat wat betreft energietransitie, is de vraag wat gewenst is en wat niet.

Mogelijk verdubbeling

Er staan nu al drie hyperscale-datacenters in Nederland. Dat aantal kan gaan verdubbelen: naast dat van Facebook bouwt Microsoft momenteel een tweede in de Wieringermeer (gemeente Hollands Kroon) en een nog onbekende techgigant zou interesse hebben in grond bij Appingedam, in Groningen.

Het terrein waar het datacenter bij Zeewolde is gepland, omvat 166 hectare (245 voetbalvelden). Uiteindelijk komen er waarschijnlijk vijf datahallen. Facebooks moederbedrijf, dat tegenwoordig Meta heet, rekent voor het datacenter een energiegebruik van 1380 gigawattuur. Het techbedrijf wil hiervoor gebruik maken van groene stroom. De hoeveelheid gigawattuur is omgerekend evenveel als het stroomverbruik van ongeveer 460.000 huishoudens. Omdat het datacenter groene stroom wil gaan gebruiken, zullen daar ongeveer 115 windturbines van vier megawatt voor nodig zijn of veertien vierkante kilometer aan zonnepanelen, zeggen energie-experts.

Tien procent van het totale vermogen

Volgens Martien Visser, lector energietransitie aan de Hanzehogeschool, staan de 115 benodigde windturbines gelijk aan ongeveer tien procent van het totale vermogen aan windmolens dat nu beschikbaar is in Nederland. Ook de hoeveelheid vereiste zonnepanelen bedraagt ongeveer tien procent van het huidige zonvermogen. "Het betekent voor de energietransitie dat er een behoorlijke energievraag bijkomt", zegt Frans Rooijers, directeur van onderzoeksbureau CE Delft, dat al eerder onderzoek deed naar datacenters. Er zijn afspraken gemaakt dat steeds meer elektriciteit duurzaam wordt opgewekt. "Die doelen moeten nu worden verhoogd", zegt Rooijers, "om te voorkomen dat de extra elektriciteitsvraag met gas- en kolencentrales wordt geproduceerd."

Hij wijst er wel op dat het datacenter niet onmiddellijk alle 1380 gigawattuur gaat vragen. "De ervaring leert dat dat langzamerhand volloopt, maar na tien jaar kunnen ze dat wel bereikt hebben." Op en naast het datacenter kan zonne-energie worden opgewekt, concludeerde onderzoeksinstituut TNO dit jaar, maar onderzoeker Lenneke Sloof merkt op dat er op dit moment nog nauwelijks zonnepanelen op datacenters te vinden zijn, mogelijk omdat veel ruimte in beslag wordt genomen door technische installaties. Het datacenter in Zeewolde kan zowel op daken, gevels als op de grond zonnepanelen plaatsen. De bijdrage die dit levert aan de energievraag is wel relatief klein, denkt TNO: het gaat om bijna 51 gigawattuur per jaar, vier procent van de totale vraag van het complex.

Vierde datacenter, bedoeld voor de hele wereld

Het zou voor Facebooks moederbedrijf Meta het vierde datacenter zijn in Europa. De drie andere staan in Ierland, Denemarken en Zweden. Het datacenter wordt onderdeel van de bredere infrastructuur van Facebook en kan de hele wereld bedienen, zegt een woordvoerder.

De komst van het datacenter betekent volgens de provincie Flevoland en de gemeente Zeewolde niet automatisch dat er in de buurt van Zeewolde extra groene energie opgewekt dient te worden. Vraag en aanbod staan los van elkaar, is de uitleg. Wel zal de duurzame energie ergens vandaan moeten komen. Bijvoorbeeld van zee, waar de komende jaren meer windenergie geproduceerd zal worden.

Onduidelijkheid over restwarmte

Belangrijk voordeel van de bouw van het datacenter is de zogeheten restwarmte, zegt de gemeente Zeewolde. Dat is warmte afkomstig van het datacenter, die gebruikt kan worden voor de huishoudens in Zeewolde en Harderwijk. Daarvoor moet wel een nieuw warmtenet worden aangelegd, om de restwarmte te transporteren. Of dat net er ook echt komt, blijft volgens critici nog jaren onzeker.

Reactie gemeente Zeewolde

De gemeente stelt in een reactie dat de restwarmte volgens eigen onderzoek "nuttig ingezet kan worden" voor Harderwijk en Zeewolde. "De ontwikkeling lijkt kansrijk, uit de eerste resultaten blijkt voorlopig een haalbare business case." De gemeente benadrukt verder dat Facebooks moederbedrijf de restwarmte voor de komende 20 jaar gratis ter beschikking stelt.

"Wat levert het Zeewolde op", vraagt ChristenUnie-raadslid Erik van de Beld zich af. "Van de hoeveelheid werkgelegenheid die het datacenter oplevert, worden wij niet enthousiast, er wordt kostbare landbouwgrond voor opgeofferd en de restwarmte is geen zekerheid. Waarom zouden we het nog doen?" Zijn partij, is samen met Leefbaar Zeewolde, tegen de plannen. Of ze het besluit in de gemeenteraad kunnen tegenhouden, is onzeker.

<https://nos.nl/artikel/2409557-megadatacenter-facebook-zet-extra-druk-op-al-grote-energievraag>

Antwoordblad: Windmolens

---

1. Datacenters kunnen restwarmte leveren. Die kan gebruikt worden als energiebron.
2. Dit datacentrum gebruikt veel groene stroom van de 115 windmolens. De hoeveelheid gigawatt uur is omgerekend evenveel als het stroomverbruik van ongeveer 460.000 huishoudens.
3. De ChristenUnie denkt niet dat het datacentrum veel werkgelegenheid oplevert. Ook vinden ze dat er kostbare landbouwgrond voor opgeofferd. Ze vragen zich af of de restwarmte wel te gebruiken is.
4. Eigen antwoord. Voorbeeld: Oneens, want de gemeenteraadsleden weten zelf het beste wat er speelt bij hen in de regio. Eens, want als elke gemeente dit doet dan staat Nederland vol met datacentra.

Probleem 6: Camera's in het centrum

Plan wethouder

Er is een clubje jongeren dat zich na schooltijd vaak op het grote plein in het centrum verzamelt. Deze 'hangjongeren' zorgen volgens buurtbewoners voor overlast: ze draaien harde muziek, schreeuwen en richten vernielingen aan. Volgens de buurtbewoners zou meer cameratoezicht een goede oplossing kunnen zijn. Dat vindt het college van burgemeester en wethouders ook. Het ophangen van meer camera's kan op twee manieren helpen. Doet iemand iets wat niet mag? Dan kan de politie dit op de camerabeelden zien en diegene oppakken. Bovendien zullen de jongeren minder vervelend doen als ze weten dat ze worden gefilmd.

Werkblad: Camera's in het centrum

Lees deze twee teksten en beantwoord de vragen:

- *Cameratoezicht in binnenstad Groningen uitgebreid*
- *Omwonenden Beestenmarkt in Deventer zijn verdeeld over nieuwe pleinbeheerders: van 'geweldig' tot 'nutteloos'*

1. Net als in Raasdorp stelt de wethouder van Groningen voor om camera's op te hangen in het centrum. Welk argument geeft de wethouder voor het ophangen van de camera's?

---

2. In Deventer werd er uiteindelijk gekozen voor 'pleinbeheerders'. Waarom zijn de bewoners verdeeld over deze oplossing?

---

3. Denk jij dat camera's of pleinbeheerders een geschikte oplossing zijn voor dit probleem?

Cameratoezicht in binnenstad Groningen uitgebreid

Nu.nl, 8 december 2021

Het stadsbestuur wil het cameratoezicht in de binnenstad fors uitbreiden. De burgemeester van Groningen krijgt dan meer mogelijkheden om kortdurend cameratoezicht in te zetten als de situatie daar aanleiding toe geeft.

Tijdens de ongeregelde heden van eind november in de binnenstad van Groningen bleek het nut en noodzaak van cameratoezicht door de politie. Althans, op het beperkte aantal plekken in Groningen waar nu camera's hangen, zo stelt de gemeente. Om de hulpdiensten hun werk goed te laten doen, is het het voornemen om het aantal camera's uit te breiden.

Burgemeester Koen Schuiling: "Cameratoezicht is in tijden van toenemende spanningen, soms met grote demonstraties en ongeregelde heden tot gevolg, een noodzakelijk instrument om de veiligheid van alle Groningers zo goed mogelijk te waarborgen. Als ik luister naar de reacties van ondernemers wiens pand recent vernield werd en de nietsvermoedende bezoekers die op die middag aan het winkelen waren in de binnenstad, dan vind ik dat zij recht hebben op de bescherming van de parate diensten. Ook al is het met een relatief zwaar instrument als cameratoezicht." (...)

<https://www.nu.nl/groningen/6172068/cameratoezicht-in-binnenstad-groningen-uitgebreid.html>

Omwonenden Beestenmarkt in Deventer zijn verdeeld over nieuwe pleinbeheerders: van 'geweldig' tot 'nutteloos'

De Stentor, Castor van Dillen, 24 september 2020

Hoe rustig is het tegenwoordig op de Beestenmarkt in Deventer nu er dagelijks pleinbeheerders rondlopen? Omwonenden zijn verdeeld: de een is sceptisch, de ander vindt ze geweldig. Volgens hen wordt er nog steeds gedeald op de parkeerplaats, maar is er wel minder geluidsoverlast en samenscholing.

Ruim twee weken zijn de pleinbeheerders er nu. Ze zijn afkomstig van een particulier beveiligingsbedrijf en ingehuurd door de gemeente om iets te doen aan het hoofdpijndossier de Beestenmarkt. De pleinbeheerders spreken mensen aan die te veel lawaai maken, samenscholen en lachgas of drugs gebruiken. Boetes delen ze niet uit, maar ze staan in nauw contact met de politie en handhaving.

Voortdurende strijd

Voor veel omwonenden is het weer een nieuw hoofdstuk in een voortdurende strijd tegen geluidsoverlast. De meesten zien wel effect. Zo ook Diana en Christa die allebei op de Hoge Rij wonen en uitkijken op het plein. De twee startten eind juli nog een petitie, omdat ze de overlast op de Beestenmarkt 'helemaal spuugzat' waren. Ze haalden daarmee 100 handtekeningen van buurtbewoners op. Eigenlijk wilden ze een totaal gebiedsverbod vanaf 22.00 uur. Maar voordat ze de handtekeningen hadden overhandigd, hingen de borden van een samenscholingsverbod er al.

Huiverig

Dat was een goed begin, zeggen de twee buurvrouwen. Nu de pleinbeheerders er zijn merken ze pas echt verschil. „Ik vind het geweldig. Sinds zij er zijn slapen we weer om 23.00 uur”, zegt Diana. Ze zijn nog wel een beetje huiverig voor het nieuwe jaar, omdat het slechts gaat om een proef van acht weken. Diana en Christa hebben het idee dat de jongeren wegblijven, omdat ze weten dat de controle op de Beestenmarkt flink is aangescherpt. „We hadden een beetje een vaste groep en die hebben ook de krant gelezen”, aldus Diana. Graag zien de buurvrouwen de pleinbeheerders in april en mei, als het warm begin te worden, weer terug. Ook hopen ze dat het plein aangepakt wordt en er meer ruimte komt voor horecaterrassen en parkeerplaatsen.

Onveilig

Sivar, die net voor de coronacrisis zijn kapperszaak Aesthetic Barber opende aan het plein, gelooft niet zo in het nut van de pleinbeheerders. Hij ziet ze wel lopen en praten, maar vervolgens niet optreden. Ook voelt hij zich er nog altijd onveilig. „Ik kom uit Irak. Daar voel ik mij niet veilig, maar hier ook niet.” Net als Christa en Diana denkt Sivar aan een herinrichting van het plein. Hij vindt dat er meer bomen en een fonteintje moeten komen. „Zodat het er wat vriendelijker is.” En hij wil graag meer drempels. Volgens hem is het door de vele hardrijders wachten op ongelukken. „Je mag hier dertig, maar hiervoor en daar bij de bomen is het soms net het circuit van Assen.”

Permanent aanwezig

Gerry Stegeman vindt het vooral positief dat er meer aandacht is voor de problematiek. „Goed dat er nu permanent mensen zijn.” Ze woont aan de 1e Pauwenlandstraat en ziet dat er voor haar huis veel gedeald wordt. Een probleem dat nog niet is opgehouden, constateert ook een buurman van een paar huizen verderop. Hij laat zijn kinderen gewoon op straat spelen, en merkt dat het vooral 's avonds vaak onrustiger is. Sinds de komst van de pleinbeheerders is dat volgens hem afgenomen, al kan dat ook komen door het jaargetijde. Niettemin is hij blij dat ze er zijn. „Ze zijn heel vriendelijk en pakken het goed aan.” (...)

<https://www.destentor.nl/deventer/omwonenden-beestenmarkt-in-deventer-zijn-verdeeld-over-nieuwe-pleinbeheerders-van-geweldig-tot-nutteloos~a420bd33/>

Antwoordblad: Camera's in het centrum

---

1. Vanwege ongeregelde demonstraties. Om ondernemers in de binnenstad te beschermen tegen vandalisme.
2. Volgens sommige inwoners zijn er nog steeds problemen. Er wordt bijvoorbeeld nog drugs gedeald. Andere inwoners merken dat het stukken beter gaat sinds de pleinbeheerders er zijn.
3. Eigen antwoord.

Probleem 7: Uitbreiding geitenstal

Plan wethouder

De gemeente heeft van een boer de vraag gekregen of ze een nieuwe veestal mag bouwen. De boer heeft al een stal in de gemeente, maar ze wil het aantal geiten dat ze heeft, verdubbelen naar in totaal 1250 geiten. De nieuwe stal zal naast de oude stal komen te staan. Dat vindt het college van burgemeester en wethouders prima. Vooral omdat deze boer een moderne stal wil bouwen, met grotere ruimtes voor de geiten. De nieuwe stal moet zo snel mogelijk gebouwd worden.

Werkblad: Uitbreiding geitenstal

Lees de tekst en beantwoord de vragen:

1. Noem twee redenen waarom de gemeente de aanvraag voor uitbreiding afwees.

---

2. De boer is naar de Raad van State gestapt. Wat is de rol van de Raad van State?

---

3. Wat is de 'principiële vraag' waarover de Raad van State zich moet uitspreken?
9.

Raad van State onderzoekt weigering uitbreiding geitenhouderij

---

Nieuwe Oogst, Adrie van der Wel, 26 okt 2021

'Een zeer principiële kwestie', noemde een rechter van de Raad van State de rechtszaak die door geitenhouderij Buts Beheer uit Abcoude is aangespannen. Aanleiding is de weigering van de gemeente Ronde Venen om de geitenhouderij aan Gein-Noord te laten uitbreiden.

De Utrechtse ondernemer wil uitbreiden van 1.000 naar 2.100 geiten. Daarvoor neemt hij afscheid van ander vee. Een nieuwe stal is enkele jaren geleden al gerealiseerd. Volgens woordvoerders van het bedrijf stonden daarvoor alle lichten op groen. Het geldende bestemmingsplan laat daar een geitenhouderij toe en volgens een eerdere milieubeoordeling van dezelfde gemeente zou een uitbreiding ook geen probleem opleveren. Toch weigerde de gemeente uiteindelijk mee te werken aan de uitbreiding. Onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over het verband tussen geitenhouderijen en longontsteking bij omwonenden bracht de gemeente op andere gedachten. Bovendien besloot de provincie Utrecht in haar verordening tot een geitenstop.

'We willen de geitenhouder niet persoonlijk dwarszitten', stelde een woordvoerder van de gemeente. 'We denken aan het algemeen belang. Daarom hebben we het voorzorgsbeginsel toegepast om te weigeren.' De principiële vraag waarover de Raad van State zich nu buigt, is of dit voorzorgsbeginsel wel kan worden toegepast bij een al bestaande geitenhouderij die wil uitbreiden. 'Daar is nog geen jurisprudentie over', zegt advocaat Johan van Groningen namens de geitenhouderij.

Volgens Van Groningen is er op basis van het onderzoek van het RIVM al een probleem bij het houden van vijftig geiten of meer. Maar dat onderzoek is zeer aanvechtbaar, vindt hij. 'Daarbij is geen rekening gehouden met grotere aantallen dieren, de ligging van de geitenhouderij en de huisvesting van de dieren. Als je daarvan uitgaat, kun je een veel betere wetenschappelijke onderbouwing geven.'

Oorzakelijk verband

De Raad van State en de woordvoerder van de gemeente Ronde Venen erkennen dat het RIVM geen oorzakelijk verband heeft aangetoond tussen geitenhouderijen en longontstekingen in hun omgeving. Maar een verband is er wel. Ze stellen allebei dat nader onderzoek nodig is en daar wordt ook aan gewerkt. De geitenhouderij zegt zelf ook deelnemer te zijn aan het RIVM-onderzoek. Maar vooralsnog wordt het nu afgerekend op grond van het onderzoek dat tot nu toe is gedaan. De ondernemer stelt dat een faillissement dreigt als de uitbreiding niet doorgaat.

De Raad van State doet over enkele maanden uitspraak.

<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2021/10/26/raad-van-state-onderzoekt-weigering-uitbreiding-geitenhouderij>

Antwoordblad: Uitbreiding geitenstal

---

1. Onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over het verband tussen geitenhouderijen en longontsteking bij omwonenden bracht de gemeente op andere gedachten. Bovendien besloot de provincie Utrecht in haar verordening tot een geitenstop.
2. De Raad van State is een bestuursrechter. Als je het niet eens bent met een beslissing van je gemeente kun je naar deze rechter stappen. Zij bekijken dan of de gemeente zich aan de regels heeft gehouden.
3. De principiële vraag is of dit voorzorgsbeginsel wel kan worden toegepast bij een al bestaande geitenhouderij die wil uitbreiden.

Probleem 8: Straatintimidatie

Plan wethouder

Vrouwelijke inwoners van onze gemeente hebben een voorstel gemaakt om intimidatie op straat aan te pakken. Bijna de helft van de vrouwen in onze gemeente wordt wel eens lastiggevalen. Ze vinden dat het afgelopen moet zijn met fluiten, sissen en nare opmerkingen. In het voorstel, waar meer dan 1.000 inwoners hun handtekening onder hebben gezet, wordt opgeroepen om naroeppen op straat strafbaar te maken. Mensen die dit doen moeten volgens de vrouwen een geldboete krijgen. Wanneer mensen een boete kunnen krijgen voor dit soort gedrag, zal het hopelijk minder vaak gebeuren. Het college van burgemeester en wethouders luistert graag naar dit voorstel en wil een boete van 200 euro invoeren.

Werkblad: Straatintimidatie

Lees de twee teksten en beantwoord de vragen:

- *Straatintimidatie staat na het mislukken van het sisverbod in Rotterdam weer op de kaart. 'Hé, mooie tieten! is geen compliment' - Rijnmond*
- *Leefbaar Rotterdam wil lokagentes inzetten tegen straatintimidatie | Rotterdam | AD.nl*

1. In Rotterdam werd een boete ingevoerd voor intimidatie op straat. Dit plan werd echter door de rechter afgekeurd. Waarom keurde de rechter het af?

---

2. Het is dus voor gemeenten bijna onmogelijk op dit probleem aan te pakken. Wat zou de landelijke politiek kunnen doen om dit probleem aan te pakken?
10.

---

3. Een van de sprekers in Raadsdorp stelde voor om lokagentes in te zetten. Dit plan werd ook voorgesteld in de raad van Rotterdam. Welke fractievoorzitter stelde dit plan voor? En voor welke partij zit hij nu in de Tweede Kamer?

---

4. Hoe denk jij dat de gemeente Rotterdam dit probleem kan aanpakken?

Straatintimidatie staat na het mislukken van het sisverbod in Rotterdam weer op de kaart. 'Hé, mooie tieten! is geen compliment'

Rijnmond, Paul Verspeek, 23 oktober 2021

Ze haalt meerdere staafjes gekleurd stoepkrijt uit een stoffen zakje, hurkt neer en begint zorgvuldig te tekenen op de tegels. Langzaam ontstaat een tekst, die het winkelend publiek kan lezen: 'Zo daar zou ik wel eens heel hard overheen willen gaan, lekker tijgertje.'

(...)

Het bewustzijn onder vrouwen en mannen groeit, zo constateren onderzoekers Tamar Fischer en Gabry Vanderveen van de Erasmus Universiteit in Rotterdam. In opdracht van de gemeente deden zij in 2017 en 2021 onderzoek naar straatintimidatie in de stad. "Vrouwen kwamen er tijdens ons onderzoek achter: goh, dit is eigenlijk niet normaal. Ook mannen en professionals op straat zoals politieagenten snappen veel beter wat ze meemaken."

'Hoer! Mag ik je nummer? Lekkeres tieten!' Het is een scala aan kreten dat over straalt wordt geschald. En, zo constateren de onderzoekers, het neemt niet af. In 2021 zei 47 procent van de vrouwen last te hebben van seksuele straatintimidatie, ongeveer evenveel als vier jaar eerder. Ondanks de campagnes van de gemeente Rotterdam, ondanks de StopApp waarin vrouwen intimidatie kunnen melden. Tamar Fischer: "Dat had ik al voorspeld, de meldingen nemen niet af juist omdat vrouwen het er veel meer met elkaar over hebben." De campagnes zijn dus niet genoeg. Misschien kan de rechter een handje helpen door straatintimidatie strafbaar te stellen. In Rotterdam is het zogeheten sisverbod in de APV (Algemeen Plaatselijke Verordening) gezet en dat leidt in december 2018 tot een proefproces. De 36-jarige Everon el F. krijgt een voorwaardelijke boete van 200 euro nadat hij zich heeft opgedrongen aan vrouwen en 'hé mooie dame, hé schatje!' heeft geroepen.

Het gerechtshof werpt het vonnis in de prullenbak: het sisverbod is in strijd met de vrijheid van meningsuiting. Verbazing in de Rotterdamse raad. "Loop maar door slet, vieze hoer. Vrijheid van meningsuiting volgens het gerechtshof", is de smalende reactie. Maar het hof biedt een escape: regel het gewoon landelijk in een nieuwe zedenwet. En die ligt er nu, klaar voor behandeling in de Eerste en Tweede Kamer.

(...)

In juni biedt Lorea Gaminde samen met de Rotterdamse advocaat Erik Verweij een petitie aan in de Tweede Kamer, om de fracties te bewegen vooral voor de nieuwe wet te stemmen. Natuurlijk, het gaat om een totale aanpak, zegt Verweij: opvoeding, onderwijs, voorlichting, maar straffen kunnen wel degelijk helpen. "Je maakt duidelijk: dit is gedrag dat wij niet accepteren. Het geeft een opsporingsambtenaar een instrument om er iets tegen te doen. Ik denk dat een boete van 90 of 150 euro echt wel afschrikt. Dat je dan tegen je maten zegt: je raadt nooit waar ik nou een boete voor gekregen heb, voor het raar aanspreken van een vrouw. Dan zal je het wel laten om het nog een keer te doen."

Zijn optimisme wordt niet gedeeld door de criminologe Marijke Drogts. "Dit gaat echt het verschil niet maken, er wordt veel te veel gewicht aan de strafbaarstelling gehangen." Een van de voetangels en klemmen is al genoemd: waar ligt de grens tussen intimidatie en een compliment? "Als je iets veroordeeld wilt krijgen, zal je er bewijs voor moeten hebben en dit gaat over intenties en belevingen. Dat is subjectief en moeilijk aan te tonen. Ik betwijfel of het standhoudt bij de rechter." Roepen naar vrouwen, het is gedrag van de straat, impulsief, vaak vanuit groepjes. "Het gebeurt in een flits. Het zijn primaire reacties waarbij niet echt wordt nagedacht over de gevolgen van de woorden." De afschrikkende werking van boetes dan? "Dat is een illusie. We weten dat de pakkans een veel grotere rol speelt bij de afschrikking. Door alle aandacht gaan mensen zich misschien bedenken en dat is dan wel weer het goeie ervan."

(...)

Wie zijn die daders eigenlijk, de 'hoer!'-roepers en hinderlijke volgers? In de politiek wordt, zoals Smid al aangeeft, expliciet een zondebok aangewezen. In een campagnefilmje van het Forum voor Democratie draait het om 'niet-westerse mannen met een andere cultuur'. Maurice Meeuwissen van de PVV in Rotterdam is nog uitgesproken: "Goed dat het probleem van straatintimidatie aangepakt wordt, maar het blijft dweilen met de kraan open zolang een tsunami aan gelukszoekers met Middeleeuwse normen en waarden onze mooie stad overspoelt." Het rapport van de Erasmus Universiteit laat de vrouwelijke slachtoffers aan het woord en heeft minder zicht op de mannen die het doen. "Uit alle verhalen horen we dat het overal gebeurt. Het is een cultuurprobleem. Jongerenwerkers zeggen: we hebben een goed gesprek over hoe je leuk met elkaar omgaat en wat niet ok is, maar dan zien ze weer een paar clips waarin alles gebeurt wat je maar kunt bedenken, dan kunnen wij wel weer naar huis gaan."

Hangbejaarden

Lieke Lorea Gaminde zegt wel een duidelijk beeld te hebben. "Het is echt een misvatting dat het buitenlandse jongens zijn. Ik heb studentenavonden meegemaakt dat ik perplex stond van wat er dan gebeurt. Het zijn ook hangbejaarden, opa's die op indringende wijze kijken of iets roepen. Was het maar waar dat het één specifiek groep is, dan konden we het gericht aanpakken." Straatintimidatie, het komt veel voor, de campagnes gaan onverminderd door en een nieuwe wet zal misschien niet als toverstokje gaan fungeren, het zet het probleem in ieder geval extra op de kaart. En dat is al winst zegt Gabry Vanderveen: "Heel veel vrouwen vertellen ons dat ze het belangrijk vinden dat dit onderzoek gebeurt. Bijna een soort dankbaarheid van: wat goed en fijn dat hier aandacht voor is."

[Straatintimidatie staat na het mislukken van het sisverbod in Rotterdam weer op de kaart. 'Hé, mooie tieten! is geen compliment' - Rijnmond](#)

Leefbaar Rotterdam wil lokagentes inzetten tegen straatintimidatie

---

Om 'handtastelijke viespeuken' en verbaal intimiderende mannen vaker op heterdaad te betrappen, moeten in Rotterdam lokagentes of lokboa's worden ingezet. Dat zegt fractievoorzitter Joost Eerdmans van Leefbaar Rotterdam.

AD, Angelique Mulder, 16-02-19

Eerdmans komt met het plan nadat hij had gelezen over hardloopsters bij de Amsterdamse Sloterpas. Uit een onlangs gehouden veiligheidsenquête is gebleken dat een groot aantal vrouwen er is lastiggevallen en aangerand toen zij daar aan het wandelen of hardlopen waren. De politiechef van het hoofdstedelijke wijkteam heeft nu geopperd om undercoveragentes in hardloopkleding in te zetten om het gebied veiliger te maken.

Dat idee kan daar op bijval rekenen, zegt Eerdmans. Ook de Leefbaar-voorman is een voorstander. Want het gaat over 'een fenomeen dat ook in Rotterdam helaas maar al te vaak voorkomt', schrijft hij aan het college. Eerdmans verduidelijkt zijn schriftelijke vragen. „Ik wil niet zeggen dat vrouwelijke joggers in Rotterdam fysiek worden belaagd, maar ik weet wel dat vrouwen niet graag alleen rennen in bijvoorbeeld parken. Ze gaan in groepjes of ze mijden deze plaatsen.”

(...)

Met zijn roep om lokboa's of -agentes, wil Eerdmans de pakkans vergroten. „Nu is het te vaak een toevalstreffer. Ik wil ook geen *stepping stone*-achtige toestanden. Wie weet gaat een jongen of man die vrouwen naroept bij zo weinig kans op een boete op een gegeven moment denken dat hij ze dan ook wel ongestraft kan aanraken.” Hij wijst erop dat in Rotterdam al succesvol gebruik is gemaakt van lokagentes om overvallers in te rekenen. Voor het inzetten van lokpersonen is toestemming van het Openbaar Ministerie (OM) nodig. „Het OM is niet scheutig met die toestemming, maar ik denk dat ze hier wel aan willen

ProDemos

meewerken.” Als de gemeente en de politie bekend kunnen maken dat ze lokagentes en lokboa’s gaan inzetten tegen ‘pikpraat’, ‘denken mannen wel twee keer na voordat ze vrouwen naroeppen of nasissen’. Deze preventieve werking ziet Eerdmans ook als winst.

[Leefbaar Rotterdam wil lokagentes inzetten tegen straatintimidatie | Rotterdam | AD.nl](#)

Antwoordblad: Straatintimidatie

---

1. Het was in strijd met de grondwet.
2. Eigen antwoord. bijvoorbeeld: Grondwet aanpassen. (Dat duurt wel erg lang: om de Nederlandse Grondwet te wijzigen, moet een voorstel tot wijziging worden ingediend. De wijziging moet twee keer in de Tweede en Eerste Kamer worden behandeld. Na de eerste stemming moeten er verkiezingen plaatsvinden, en daarna moet de nieuwe Tweede Kamer opnieuw over de wijziging stemmen. Bovendien is er voor een grondwetswijziging een twee derde meerderheid nodig.)
3. Joost Eerdmans van JA21.
4. Eigen antwoord. Bijvoorbeeld: gastlessen op scholen, etc.